

Handläggare
Klas Westholm
Telefon: 08-50832811

Till
Utbildningsnämnden
2025-04-24

Stockholms stads program för barns rätt till kultur

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/1378

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat *Stockholms stads program för barns rätt till kultur* till utbildningsnämnden för yttrande.

Programmets mål är att ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka och skapa olika sorters kulturuttryck och syftar till att tydliggöra de målsättningar och det ansvar som olika nämnder och bolag i staden har i detta arbete. Programmet fokuserar på tre målområden: förskola och skola, fritiden samt stadsmiljön, där ett målmedvetet och strukturerat arbete behöver göras för att skapa förutsättningar för barn och ungdomar att ta del av kultur och för eget skapande.

Utbildningsförvaltningen välkomnar och ställer sig i huvudsak positiv till det nya programmet. Programmet är ett viktigt verktyg och en vägledning för det fortsatta arbetet för att integrera kultur i undervisningen. Förvaltningen anser dock att det behöver tas fram ett mer kortfattat informationsmaterial som fokuserar på att konkretisera mål och åtaganden för att underlätta för personal på skolor och förskolor att bedriva arbetet med kultur för barn och unga.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden krävs omedelbar justering av beslutet.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat *Stockholms stads program för barns rätt till kultur* till utbildningsnämnden för yttrande.

Programmet syftar till att ge alla barn och ungdomar i staden goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa olika sorters kulturuttryck. Programmet fokuserar på tre huvudsakliga målområden där stadens ambitioner i frågor kring kultur för barn och unga konkretiseras. De tre målområdena är: inom förskola och skola, på fritiden, samt i stadsmiljön. Varje målområde har i sin tur konkretiserats i två åtaganden, som tydligt pekar ut ansvariga nämnder och bolag samt ambitionsnivån för dessa. Programmet, som är övergripande för hela staden, ger även alla verksamheter en gemensam förståelse för arbetet kring barns rätt till kultur.

Programmet är tänkt att ersätta det tidigare barnkulturprogrammet "Kultur i ögonhöjd" och lyfter på ett tydligare sätt fram stadens egna kulturverksamheter. Det nya programmet fokuserar även på att staden ska ge förutsättningar för barn och ungdomar att vara delaktiga och ha inflytande över sina kulturaktiviteter. Programmet synliggör även de stora skillnader som idag finns vad gäller deltagande i kulturlivet hos olika grupper. De grupper som idag är underrepresenterade och som identifieras som särskilt prioriterade i programmet är barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster, pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar samt barn och unga med funktionsnedsättning. Dessa grupper behöver särskilt uppmärksammas och därför har rättighetsperspektivet stärkts i det nya programmet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa i samverkan med grundskoleavdelningen, gymnasieavdelningen samt avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 15 april 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 16 april 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen välkomnar och ställer sig i huvudsak positiv till det nya programmet för *Barns rätt till kultur*.

Det tydliga fokuset på barn och ungdomars delaktighet och egna skapande är ett perspektiv som utbildningsförvaltningen delar. Programmets struktur, med tre övergripande målområden, samt sex konkreta åtaganden, är tydlig och lätt för skolpersonal att anamma.

Eftersom programmet utöver målen och åtagandena är relativt omfattande så vore det önskvärt att ett mer kortfattat kommunikationsmaterial tas fram i samband med lanseringen för att ytterligare underlätta för skolor att fokusera på det rent konkreta och framåtsyftande arbetet som beskrivs i dessa delar.

Programmet definierar inledningsvis vilka delar som avses inom begreppet ”kultur” i programmet. Bland annat lyfts kulturarv inom bibliotek och arkiv som områden som faller inom definitionen. När stadens egna verksamheter lyfts fram i åtagande 1.2 så nämns dock inte exempelvis Stockholms Stadsarkiv eller stadens folkbibliotek som viktiga institutioner att kunna besöka, vilket vore logiskt och önskvärt.

I programmet synliggörs ett flertal exempel på citat ur läroplansskrivningar som är relevanta för förskolornas och skolornas arbete med kultur och eget skapande. Dock behöver det citat som berör gymnasieskolan ses över eftersom det hämtas från Gy11, en läroplan som kommer att ha ersatts av Gy25 innan programmet träder i kraft.

I det åtagande som fokuserar på hur skolor och förskolor säkerställer barn och elevers möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande så vore det önskvärt att lärarkårens kompetens inom området lyfts fram. Många gymnasieskolor har estetiska program och skolan har i sitt dagliga arbete en omfattande verksamhet inom estetiska ämnen, skapande och kultur. Den viktiga yrkeskategorin ”lärare” nämns inte i dokumentet vilket kan jämföras med beskrivningen av Kulturskolans verksamhet där beskrivningen fokuserar på ett ”skapande tillsammans med utbildade pedagoger”.

I det avslutande avsnittet som handlar om tillgängliggörande fastställs att skolan har ett ansvar att förmedla information om stadens kulturutbud även till vårdnadshavare. Det är ett viktigt perspektiv men utbildningsförvaltningen vill betona att det huvudsakliga utbildningsuppdraget berör elever och att samverkan och information till vårdnadshavare främst rör skolans verksamhet och inte det mer generella kulturutbudet i staden.

Utbildningsförvaltningen arbetar idag i samverkan med kulturförvaltningen kring samnyttjande av skolans lokaler med bland annat kulturlivet och i synnerhet med kulturskolan. Detta är ett arbete som syftar till att öka elevernas tillgång till kulturellt skapande och som kommer fortsätta.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden krävs omedelbar justering av beslutet.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Anette Burman
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Stockholms stads program för barns rätt till kultur

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>